

**Stichting Natuurtuin Helmond
Jaarverslag 2017**

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord

1. Natuurtuin de Robbert

2. Organisatie

- 2.1 Stichting Natuurtuin Helmond**
- 2.2 Vrijwilligers**
- 2.3 Bestuur**

3. Activiteiten

- 3.1 Beheer en onderhoud**
- 3.2 Openstelling**
- 3.3 Onderzoek**
- 3.4 Educatie**

4. Bezoekers en Donateurs

5. Contacten

- 5.1 Organisaties**
- 5.2 Publiciteit**

6. Financiën

- 6.1 Financieel Jaarverslag 2017**
- 6.2 Toelichting op het Financieel Jaarverslag 2017**

Tot slot

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2017 van de Stichting Natuurtuin Helmond. Met dit jaarverslag willen wij inzichtelijk maken welke activiteiten zijn uitgevoerd en hoe deze zijn georganiseerd. Tevens is in dit jaarverslag een financiële verantwoording opgenomen en is er een uitgebreid onderhoudsverslag aan toegevoegd.

De doelstelling van de Stichting Natuurtuin Helmond is het realiseren en in stand houden van een authentiek landschap in het beekdal van de Aa, waarin de voor dit landschap specifieke flora en fauna zich ongestoord kunnen ontwikkelen en waar bezoekers de natuur optimaal kunnen beleven. Dit ook uitdrukkelijk met als doel een positief uitstralend effect te bewerkstelligen naar Natuurgebied de Bundertjes als geheel.

Bij natuurbehoud en natuurontwikkeling is beleid geboden dat gebaseerd is op een langetermijnvisie. Daarom is zo'n visie steeds de basis van het beleid, beheer en onderhoud van de Robbert geweest. De afgelopen jaren en zeker ook in 2017 waren de positieve resultaten hiervan duidelijk zichtbaar, zoals uit dit jaarverslag en onderhoudsverslag blijkt!

1 NATUURTUIN DE ROBBERT

De Stichting Natuurtuin Helmond heeft voor het realiseren van haar doelstellingen een terrein van ongeveer anderhalve hectare in beheer onder de naam “Natuurtuin de Robbert”. Op dit terrein bevinden zich op verschillende hoogten meerdere graslandjes, moerasbosjes en een berkenbosje, een kruidentuin die langzaam omgevormd wordt tot bloem- en vlindertuin.

Het beheer van het terrein is er op gericht zulke omstandigheden te creëren dat inheemse flora en fauna hier optimaal kunnen gedijen. Bij het onderhoudsverslag wordt hier uitgebreid op ingegaan en op de website wordt wekelijks hierover verslag gedaan.

Het bestuur van de SNH heeft geconcludeerd dat het houden van honingbijen en het daaraan gekoppelde beheer van de omgeving niet meer in overeenstemming is met de visie op het beheer van de Robbert zoals het bestuur die voor ogen heeft. De Natuurtuin is op de eerste plaats gericht op een zo zuiver mogelijk natuurlijke ontwikkeling van een stukje beekdal. Daarom is er een toekomstig beleid uitgestippeld dat gericht is op de bescherming en versterking van de biodiversiteit met name ook op het gebied van het natuurlijke insectenleven en dat van wilde bijen. In samenspraak met de Gemeente Helmond en de imker is daarom afgesproken dat de bijenhal wordt verplaatst naar een locatie buiten Natuurtuin de Robbert.

In Natuurtuin de Robbert worden open dagen georganiseerd en er kunnen op afspraak activiteiten plaatsvinden conform de doelstellingen van de Stichting Natuurtuin Helmond. Zo worden regelmatig excursies gehouden voor scholen, andere groepen en individuen vaak in samenwerking met andere organisaties.

Tijdens de beheerwerkzaamheden op zaterdagochtend is de Natuurtuin toegankelijk voor iedereen. Maar de Natuurtuin is uitdrukkelijk verboden terrein voor honden.

2 ORGANISATIE

2.1 Stichting Natuurtuin Helmond

Natuurtuin de Robbert maakte aanvankelijk deel uit van het Natuur en Milieu Educatie Centrum Helmond. Na verloop van tijd is er een zelfstandige Stichting Natuurtuin Helmond in het leven geroepen en heeft deze stichting na de ontbinding van het NMEC, ook financieel geheel onafhankelijk, het beheer en onderhoud van Natuurtuin de Robbert voortgezet.

De Stichting is aangesloten bij het Natuurplatform Helmond en bezit de ANBI-status.

De officiële gegevens van de stichting zijn bij het uitkomen van dit jaarverslag:

Naam:	Stichting Natuurtuin Helmond
Correspondentieadres:	Helmondselaan 60 5702 NN Helmond
Bankrekening nummer:	NL24INGB0005115077 t.n.v. Stichting Natuurtuin Helmond
Telefoonnummers:	0492-524449 / 06-33716371
KvK nummer:	41089626
ANBI nummer:	66 623
Website:	http://www.derobbert.nl
Email:	contact@ derobbert.nl

2.2 Vrijwilligers

Natuurtuin De Robbert wordt al sinds 1984 ontwikkeld en in stand gehouden door een groep enthousiaste vrijwilligers. Het is een kleine groep van wisselende samenstelling, die goed op elkaar is ingespeeld en met een hechte band. Stan Sanders heeft als beleidsvoorbereider en –uitvoerder het meeste contact met de vrijwilligers. Elke zaterdagmorgen is de groep van 9.00 tot 12.00 uur aan het werk. Dit werk varieert per seizoen. 's Winters wordt er onder meer gekapt, 's zomers veel gemaaid en gehooïd. In het onderhoudsverslag wordt hier dieper op ingegaan. Vooral op botanisch gebied vindt er in de Natuurtuin door de vrijwilligers wekelijks monitoring en andere verslaglegging plaats. En de vrijwilligers zijn actief als webmaster, rondleider, bestuurder en contactlegger in een breed netwerk.

2.3 Bestuur

In 2017 was de bestuurssamenstelling en taakverdeling de volgende:

Voorzitter:

Kees Lütkemeijer, met als belangrijkste taken algemene coördinatie, visieontwikkeling, controle op de ontwikkeling en uitvoering van het beleid en contacten naar buiten.

Secretaris:

Wil Bombeeck, met als belangrijkste taken verslaglegging, administratie en archivering, samen met de voorzitter uitschrijven van vergaderingen en samen met Stan Sanders verzorgen van de website.

Penningmeester:

Ton Mouris, met als belangrijkste taken het beheer van financiën, dus de controle en het innen van de inkomsten, het betalen van de rekeningen, het opstellen van de jaarrekening, een jaarlijkse begroting en een financieel jaarverslag.

Beleidsvoorbereider en onderhoudscoördinator:

Stan Sanders, met als belangrijkste taken het maken van een lange termijn beleidsplan en werkplan, het uitvoeren van de samen overeengekomen uitvoeringsplannen, verslaglegging hiervan, samen met de secretaris verzorging van de website, monitoring en begeleiding van de vrijwilligers.

Regulier bestuurlijk overleg vond minimaal elk kwartaal plaats en informeel werd het hele jaar door telefonisch, via email en in de Natuurtuin met elkaar contact gehouden.

3 ACTIVITEITEN

3.1 Beheer en onderhoud

Onze vrijwilligers hebben in het jaar 2017 de Natuurtuin goed bij kunnen houden. Dit gebeurt aan de hand van het onderhoudsbeheersplan. Dit plan wordt, indien nodig, jaarlijks bijgesteld. Voor de komende jaren zal gewerkt worden aan het verkrijgen van meer zonlicht op een aantal hooilandjes met geleidelijk oplopende bosranden.

Stan Sanders heeft een uitgebreid **Onderhoudsverslag 2017** gemaakt. Dit wordt bij dit jaarverslag toegevoegd.

3.2 Openstelling

Natuurtuin de Robbert wordt behoedzaam beschermd tegen ongewenste invloeden van buiten vanwege de bijzondere natuurwaarden van de Natuurtuin. Daarvoor wordt er een stringent toegangsbeleid gevoerd, waarbij de doelstellingen van natuurbehoud niet in het geding komen. De Natuurtuin is daarom in zijn geheel rondom afgesloten door een omheining van wilgentakken en opgaande struiken. Aan de oostzijde is de tuin toegankelijk via een kleine poort. Tijdens de werkzaamheden op zaterdagochtend van 9.00 tot 12.00 uur en in de zomer op de derde zondag van de maand tijdens de 'Open Dagen' is deze poort geopend van 13.00 tot 17.00 uur en is de tuin vrij toegankelijk voor het publiek. Andere bezoeken vinden plaats op verzoek en in het bijzijn van één of meer vrijwilligers. Natuurlijk is de tuin strikt verboden voor honden, wel of niet aan de lijn. In 2017 vonden wat dit betreft geen noemenswaardige incidenten plaats.

3.3 Onderzoek en Educatie

Door de eigen vrijwilligers, maar ook door derden is dit jaar uitgebreid onderzoek gedaan naar de verschillende natuurwaarden in de tuin. Zo worden waterstanden gemeten, wordt regelmatig de waterkwaliteit onderzocht, de flora gemonitord, de amfibieënstand bijgehouden en de vogelstand en het nestgedrag in kaart gebracht. Hierbij wordt veel gefotografeerd en digitaal opgeslagen. Onderzoekers van buiten komen regelmatig in de tuin onderzoek doen, zoals IVN, vooral naar de vogels en de flora, deskundigen op het gebied van schimmels en paddenstoelen, en in toenemende mate professionals met betrekking tot amfibieën, insecten en alle vormen van waterleven. Ook de resultaten van het 'waterscheppen' door de kinderen worden in de onderzoeksverslagen meegenomen. De fotograaf van de vogelwerkgroep van het IVN bezocht de natuurtuin regelmatig en maakte met veel geduld bijzondere opnamen van de vogels in de Robbert. Ook schoolklassen en groepen van volwassenen en kinderen maakten onder leiding van ervaren gidsen kennis van de vele rijkdommen van de Robbert, speciaal van het waterleven.

4 BEZOEKERS

Tijdens werkzaamheden op de zaterdagen en op andere dagen als een medewerker in de tuin is wordt de tuin bezocht door een klein aantal bezoekers. Ook tijdens rondleidingen met afgesproken groepen komen veel bezoekers in de tuin.

Met Open Dagen in de zomer wordt de Natuurtuin door velen bezocht, niet alleen uit Helmond en omgeving maar ook met name in de vakantieperiode van ver daarbuiten, zelfs uit het buitenland.

Zo zal voor 2017 het bezoekersaantal rond de 1200 liggen. Een redelijk resultaat. Door steeds meer gerichte PR neemt de bekendheid van de tuin met name in de wijk toe. Daarmee samenhangend ontvangt de Robbert een steeds gemêleerder groep bezoekers. Ruimere openstelling is echter niet verantwoord, mede gezien het beperkt aantal vrijwilligers dat beschikbaar is voor toezicht. Uiteindelijk is het kerndoel van Natuurtuin de Robbert de natuurbescherming en niet het aantal bezoekers!

5 CONTACTEN

5.1 Organisaties:

Gemeente Helmond

De relatie met de gemeente Helmond is vanouds hecht. De SNH heeft een stukje gemeenschapsgrond als natuurgebied in onderhoud en ontvangt daarvoor van de gemeente een kleine vergoeding. Er vindt veel expertise-uitwisseling plaats met de afdeling Groen. En in 2017 heeft de SNH intensief samengewerkt met de gemeente bij het opzetten van projecten in de Natuurtuin in het kader van de Duurzaamheidsagenda van de Gemeente Helmond en de groene ambities van de B5-steden in Brabant

Wijkraad Helmond Noord

Sinds een aantal jaren is Natuurtuin de Robbert vertegenwoordigd in de algemene vergadering van Wijkraad Helmond Noord.

LEV-groep

Zoals elk jaar deed ook in 2017 de LEV-groep een beroep op de SNH voor het plaatsen van enkele leerlingen voor een Maatschappelijk Stage. Deze stages waren heel geslaagd vooral door de kleinschaligheid.

Natuurplatform Helmond

Samen met het IVN, de KNNV, Groei en Bloei, Buurttuin Brandevoort en de Imkersvereniging vormt de SNH het Natuurplatform Helmond. Genoemde organisaties willen op deze manier met elkaar samenwerken, expertise uitwisselen, waar nodig gezamenlijk naar buiten treden. In het kader van afspraken met betrekking tot het wisselen van bestuur is dit jaar Stichting Natuurtuin Helmond samen met het IVN Helmond kartrekker. Ook zijn in 2017 weer twee uitgaven verschenen van het gezamenlijk magazine ten behoeve van bij de natuur en het milieu in Helmond betrokkenen.

Werkgroep Groen Helmond Noord

De Stichting Natuurtuin Helmond voelt zich sterk verbonden met Natuurgebied de Bundertjes en Helmond Noord. Zo is de voorzitter lid van de Werkgroep Groen van de Wijkraad Helmond Noord en zo actief bij de gezamenlijke zwerfafvalacties op de eerste zaterdag van de maand. Door individuele acties en communicatie daarover met derden stimuleert de werkgroep afvalvrije Bundertjes en Helmond Noord. En de Robbert fungeert daarbij gewoonlijk als uitvalsbasis voor deze acties.

Buurtpreventie Vogelwijk

In het buurtpreventieproject Vogelwijk participeert de SNH als één van de 'buurtgenoten' in de Vogelwijk. Natuurtuin de Robbert grenst direct aan de woonwijk, is kwetsbaar voor eventueel vandalisme en is een gemakkelijke vlucht- en schuilplaats voor criminelen.

Daarom is wederzijdse waakzaamheid en hulp erg zinvol. De buurt waakt over het Informatiebord en de Robbert en een enkele keer houden vrijwilligers van de Robbert de omgeving in de gaten en communiceren daarover met de buurt.

IVN Helmond

Naast de samenwerking binnen het Natuurplatform heeft Natuurtuin de Robbert als vanouds een hechte relatie met het IVN. Zo maakt de Robbert regelmatig 'gebruik' van vrijwilligers van het IVN zoals bij rondleidingen, het plaatsen en onderhouden van de nestkastjes en de ijsvogelwand. Vooral de Jeugd-IVN en de Vogelwerkgroep van het IVN zijn actief in de Robbert. En de Robbert is een vast 'jachtgebied' voor natuurfotografen, met name van het IVN.

Groen4Life

Via Groen4Life hebben ook in 2017 leerlingen van enkele basisscholen de Natuurtuin bezocht. Jammer genoeg loopt het aantal schoolklassen dat komt 'waterscheppen' terug. Enerzijds waakt het bestuur van de SNH er voor om de Robbert te laten functioneren als louter puur recreatief uitje, anderzijds wil zij ook voorlichter zijn zeker voor kinderen voor de natuurwaarden in het gebied. Daarom beraadt het bestuur zich op een meer 'eigen' invulling van de educatieve taak dit in samenspraak met het IVN en eventueel anderen.

Bosgroep Zuid

Bij het grote compensatieproject waarbij de Bundertjes door verschillende maatregelen werden omgevormd tot natuurgebied heeft de Bosgroep Zuid een belangrijke rol gespeeld. Bij het onderhoud blijft de Bosgroep Zuid voor de SNH een belangrijke partner.

Jan Vissermuseum

Als goede buur heeft Natuurtuin de Robbert een speciale band met het Jan Vissermuseum. Museum en Natuurtuin delen een stuk verantwoordelijkheid voor de Bundertjes en voor informatie en educatie met betrekking tot het buitengebeuren. Zo werden er ook in 2017 vanuit het Jan Vissermuseum educatieve wandelingen georganiseerd, verzorgd door vrijwilligers van het IVN, waarbij de Natuurtuin een belangrijke rol speelde.

Natuurmarkt

Natuurtuin de Robbert heeft zich in 2017 samen met andere leden van het Natuurplatform op de Natuurmarkt in de Warande gepresenteerd. De doelstelling om de leden van het Natuurplatform zich gezamenlijk te presenteren is helaas maar gedeeltelijk gelukt. Doel van de Natuurmarkt is een dynamische markt te organiseren waar veel activiteiten plaatsvinden, waarbij educatie voorop staat. Deze opgave is zeker gelukt. Al is het altijd doeltreffender als de natuurtuin zelf bezocht wordt

5.2 Publiciteit

Voor de Open Dagen worden de lokale week- en dagbladen benaderd om hier aandacht aan te besteden. Dit met wisselend succes. In 2017 lukte het beter dan vorige jaren om de informatie op het goede moment geplaatst te krijgen. Enkele malen kwamen er zeker mooie stukjes in de krant en vooral in het wijkblad zorgde Stan steeds voor een mooi verslag.

De folder met info over de Robbert wordt veel verspreid met name onder de bezoekers van de Natuurtuin. Ook in het magazine van Natuurplatform Helmond heeft de Natuurtuin de Robbert zich goed gepresenteerd. De verspreiding van het magazine werd gedelegeerd naar de verschillende groepen en verliep daardoor een stuk beter.

Ook dit jaar werd de website van de Natuurtuin vaak bezocht. Zo goed als wekelijks werden er actualiteiten, verslagen en foto's op weergegeven. Stan Sanders en Wil Bombeeck stopten er als webmasters in 2017 veel energie in.

Het grote informatiebord bij de ingang van Natuurtuin geeft veel informatie over het Natuurgebied de Bundertjes en Natuurtuin de Robbert. En bijna elke dag komen er geïnteresseerde voorbijgangers langs het bord bestuderen.

6. FINANCIËN

6.1

 Stichting Natuurtuin Helmond			
Financieel overzicht 2017			
Opbrengsten	jaar 2016	jaar 2017	
Donaties	669,00	476,00	
excursies	140,00	72,50	
Duurzaamheidssubsidie	-	3.079,00	
Jaarlijkse bijdrage Gemeente	750,00	750,00	
Totaal ontvangen	1.559,00	4.377,50	
Kosten			
Aanpassingen tuin	-	279,25	
Bankkosten	146,23	118,78	
Brandstof	191,61	42,80	
Onderhoud machines	396,45	32,14	
Onderhoud tuin	367,73	161,99	
Vakliteratuur	-	34,45	
Algemene kosten	80,74	41,09	
Vrijwilligers	328,69	60,00	
Totaal uitgaven	1.511,45	770,50	
Toename in geld	47,55	3.607,00	
Saldo Duurzaamheidssubsidie	-	2.799,75	
Positief resultaat	47,55	807,25	
Balans	Debet	Credit	
ING lopende rekening	876,46		
ING Spaarrekening	4.500,00		
Duurzaamheidssubsidie GH		2.799,75	
Duurzaamheidsreserve Robbert		1.026,00	
Nog te betalen		31,23	
Reserve		1.519,48	
	5.376,46	5.376,46	
	Totaal	Subsidie	Aandeel
Planning Projecten	Begroot	Gemeente	De Robbert
Planten haag	1.677,00	1.258,00	419,00
Baggeren	1.056,00	792,00	264,00
Kettingzaamcursus	1.372,00	1.029,00	343,00
Totaal	4.105,00	3.079,00	1.026,00

6.2 Toelichting op het financieel jaarverslag 2017

Opvallend bij de jaarrekening over 2017 zijn de volgende zaken.

1. Donaties zijn teruggelopen. Een verklaring is de eenmalige extra campagne van 2016.
2. De opbrengsten uit excursies zijn gehalveerd. Het aantal schoolklassen dat via Groen4Life de Natuurtuin heeft bezocht is ernstig teruggelopen. Het bestuur heeft besloten de excursies door schoolklassen op een hoger educatief peil te brengen en daartoe de relatie met de scholen zelf ter hand te nemen.
3. De Stichting is een Duurzaamheidssubsidie toegekend vanuit de Gemeente Helmond voor een drietal projecten. Het grootste deel van deze projecten wordt in 2018 uitgevoerd.
4. Op brandstof is een structurele besparing doorgevoerd door wijziging in het maaibeleid en beperking gebruik van de kettingzaag.
5. Door tweejaarlijks terugkerende kosten voor het onderhoud van machines en het beperkter gebruik daarvan zijn in 2017 daar minder kosten voor gemaakt.
6. Door omstandigheden is in 2017 geen uitje georganiseerd voor de vrijwilligers. Dat hopen we in 2018 in te halen!
7. Het grotere positief resultaat over 2017 is toegevoegd aan de reserve. Een penibele financiële situatie zoals in het verleden wordt daardoor minder waarschijnlijk.

TOT SLOT

In 2017 is door een betrekkelijk klein aantal vrijwilligers veel bereikt. Het belangrijkste, het behoud en de ontwikkeling van het bijzondere stukje natuur en landschap dat de Robbert omvat, is tot nu toe méér dan geslaagd. Ook dit jaar hebben velen de Natuurtuin bezocht en hebben de positieve ontwikkelingen kunnen waarnemen zoals de mooie bloemenweitjes, de nestelende ijsvogels. Kinderen en volwassenen hebben nog meer geleerd hoe in de natuur alles met elkaar samenhangt en hoe het in een duurzame samenleving ook van belang is dat wat we al hadden, te koesteren en zich te laten ontwikkelen.

Door meer dan 25 jaar consequent natuurbeleid heeft zich in de vorm van Natuurtuin de Robbert een uniek stukje landschap ontwikkeld dat bijna zijn weerga niet kent, zo dicht tussen de woonwijken in en vlak bij de Helmondse binnenstad. De vrijwilligers van Natuurtuin de Robbert en het bestuur van Stichting Natuurtuin Helmond willen met dit jaarverslag duidelijk verantwoording afleggen naar de gemeenschap, maar ook benadrukken hoe belangrijk het is als in een participerende samenleving partijen samenwerken, elkaar stimuleren en vrijwilligers weten waar ze het voor doen.

Bij het afsluiten van dit jaarverslag willen de vrijwilligers en het bestuur ieder die een positieve bijdrage heeft geleverd aan het in stand houden van Natuurtuin de Robbert danken voor zijn/haar inzet. Ook bedanken zij alle bezoekers voor hun belangstelling en hopen hen nog vaak te kunnen begroeten.

Zonder de donateurs zou het werk in de Natuurtuin een stuk moeilijker zijn. Daarom zijn de medewerkers van de Robbert hen zeer erkentelijk. De nieuwe campagne in het kader van donatiewerving heeft in 2017 zeker resultaat gehad. Met vertegenwoordigers van de gemeente is overleg om de financiële positie te versterken. Fondsen en subsidies in het kader van de Duurzaamheidsagenda van de Gemeente Helmond kunnen in deze soelaas bieden.

De vrijwilligers van Natuurtuin de Robbert en het bestuur van Stichting Natuurtuin Helmond gaan uit van een voortgaande goede samenwerking met de Gemeente Helmond en met alle andere partners, zoals zij die ook het afgelopen jaar hebben mogen ervaren.

Helmond, maart 2018

Kees Lütkemeijer
Voorzitter SNH

Wil Bombeeck
Secretaris SNH

Ton Mouris
Peningmeester SNH